

Doc. PhDr. Jozef Štefanovič, CSc.,
šesťdesiatročný

V minulom roku oslávil významné životné jubileum známy psychológ nielen medzi odborníkmi, ale aj v širokej učiteľskej verejnosti, doc. PhDr. Jozef Štefanovič, CSc. Pri tejto príležitosti jubilanta pozdravili mnohí priatelia, spolupracovníci, žiaci a známi.

Doc. PhDr. Jozef Štefanovič, CSc., sa narodil 26. augusta 1924 v Hýľove, okres Košice. V ťažkých vojnových rokoch absolvoval v Košiciach gymnázium. V rokoch 1946—1950 študoval na Filozofickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave odbor filozofia — slovenčina. Štúdium ukončil štátnymi skúškami a získaním akademického titulu doktor filozofie.

Prvým odborným pracoviskom jubilanta bol Výskumný ústav pedagogický v Bratislave. Pracoval v oddelení psychológie spočiatku ako odborný, neskôr ako vedecký pracovník a v posledných rokoch na tomto pracovisku pôsobil ako samostatný vedecký pracovník a školil vedeckých aspirantov. Počas pôsobenia vo VÚP sa docent Štefanovič intenzívne venoval vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti. V r. 1962 obhájil hodnosť kandidáta psychologických vied a habilitoval sa v odbore pedagogickej psychológie [1964]. V súčasnosti pôsobí ako pedagóg na Katedre psychologických vied FFUK, kde viac než štvrtstoročie odovzdáva svoje bohaté vedomosti a skúsenosti poslucháčom FFUK, PFUK a VŠE v Bratislave.

Činnosť docenta Jozefa Štefanoviča by sme v pracovnej sfére mohli rozčleniť do troch oblastí: vedeckovýskumná, vedecko-pedagogická

a vedecko-organizačná. Ťažko by sme mohli povedať, ktorá je jubilantovmu srdcu bližšia.

V začiatkoch svojej vedeckovýskumnej práce sa docent Jozef Štefanovič venoval v súvislosti so straníckym uznesením o spojení školy so životom problematike pracovného vyučovania. Výsledky publikoval v samostatnej a vtedy ojedinelej monografii *Psychológia a metodika pracovného a výrobného vyučovania* (vyšla v dvoch vydaniach) a vo viacerých štúdiách a článkoch. Tieto práce mali zásadný teoreticko-metodologický význam pre polytechnizáciu školy a vzdelania.

V ďalšom období centrom záujmu docenta Jozefa Štefanoviča sa stala problematika vzťahu učiteľa a žiaka. Výsledky široko koncipovaného výskumu publikoval v štyroch monografiách, v troch vysokoškolských učebniciach, v dvoch kolektívnych publikáciách a vo viacerých štúdiách a článkoch. O ich prínose svedčí okrem iného aj to, že sú aktuálne i dnes a že sa často citujú v odbornej domácej i zahraničnej literatúre. Posledná monografia k tejto problematike *Psychológia učiteľovho pedagogického taktu* bola odmenená cenou Slovenského literárneho fondu.

Jedným z problémov, ktorému jubilant venoval a venuje trvalú pozornosť, je obsah a metodika vyučovania psychológie na stredných školách. Je autorom a spoluautorom stredoškolských učebníc psychológie najmä pre všeobecnovzdelávacie školy. Je tiež spoluautorom celoštátnej učebnice *Občianska náuka* pre druhý ročník stredných škôl.

Doc. dr. Jozef Štefanovič, CSc., intenzívne pracoval ako spoluautor a zostavovateľ na tvorbe vysokoškolských učebníc a učebných textov zo

všeobecnej a pedagogickej psychológie a na učebných príručkách z pedagogickej psychológie pre postgraduálne štúdium učiteľov. Najmä kapitoly z psychológie vyučovania a psychológie osobnosti socialistického učiteľa sú priekopnícke a vysoko hodnotené.

Okrem vlastnej vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti je docent Štefanovič známy ako prekladateľ odbornej literatúry z jazyka ruského a poľského. O jeho celkovej vedeckovýskumnej práci svedčí 10 samostatných knižných publikácií, 10 knižných publikácií v spoluautorstve, 7 samostatných učebníc, resp. učebných textov, 21 učebníc v spoluautorstve, veľké množstvo odborných článkov, štúdií a prekladov. Z nich spomenieme: Psychológia a metodika pracovného a výrobného vyučovania [1961, 1963], Psychológia vzťahu medzi učiteľom a žiakom [1964, 1967], Osvojovanie pravopisu [1967], Psychológia učiteľovho pedagogického taktu (1974), Psychológia pre gymnáziá a pedagogické školy (1971), Psychológia pre gymnáziá a triedy gymnázia s pedagogickým zameraním (1977), Psychológia pre učiteľov (1973, 1977).

Svoju vysokoškolskú pedagogickú činnosť docent Štefanovič začal na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave ako externý spolupracovník.

Od roku 1968 prednáša na Filozofickej fakulte UK psychológiu vyučovania, teóriu vyučovania psychológie, všeobecnú psychológiu ako všeobecný základ v učiteľskom štúdiu, vedie semináre z pedagogickej psychológie. Je členom komisií pre štátne záverečné skúšky, štátne rigorózne skúšky, školiteľom mnohých interných a externých aspirantov. Vedie diplomové práce, práce ŠVOČ, ktoré získali veľa ocenení nielen vo fakultných súťažiach, ale aj na celoštátnych kolách ŠVOČ a medzinárodných súťažiach.

Popri náročnej pedagogickej a vedeckovýskumnej práci sa docent Štefanovič aktívne zapája i do vedecko-organizačnej činnosti ako člen Slovenskej psychologickkej a pedagogickej spoločnosti, Socialistickej akadémie Slovenska, ako člen redakčných rád celoštátnych časopisov. Bol hlavným redaktorom psychologických hesiel dvojzväzkového Pedagogického slovníka, koordinátorom hlavnej úlohy rezortného plánu MŠ SSR Osobnosť socialistického učiteľa.

Jubilantovi pri tejto príležitosti želáme veľa zdravia, elánu a síl v jeho tvorivej práci, ďalšie úspechy vo vedeckej, pedagogickej a verejno-politickej aktivite.

M. FLEŠKOVÁ